

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/729/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

366/2014. (XII. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. október 11-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. december 18-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos vele szemben 2013. október 11-én 11 óra 20 perckor, * a város határát jelző táblánál a Rendőrkapitányság által foganatosított közlekedés rendészeti intézkedés miatt terjesztett elő az intézkedés napján panaszt. A panaszos kifogásolta, hogy „azonnali, indokolatlan retorzióként” a helyszínen bevonták a jármű forgalmi engedélyét arra való hivatkozással, hogy az első ablak fóliázása 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről (a továbbiakban: KÖHÉM rendelet) szerint szabálytalan átalakítása a gépjárműnek, amely a forgalmi engedély bevonásával jár.

A panaszos úgy véli, hogy az Európai Unió hatályos törvényeivel ellentétes módon ez csak és kizárólag Magyarországon van szabályozva, amelyet az állam és felsőbb utasításra a rendőrség megbízott emberei is rendszeresen kihasználnak arra, hogy azokat, akik a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

gépjárművükön ilyen fóliát alkalmaznak, indokolatlanul megbüntessék. Elmondása szerint fóliát ő sem esztétikai okokból, hanem biztonsági megfontolásból (nem lehet berobbantani az üveget, mert a fólia egyben tartja azt) és a bőrrák elleni UV védelem miatt alkalmaz. A panaszos hozzátette azt is, hogy akármennyire is teljesen átlátszó UV védő fóliát rakat fel az ember a gépjárműre, az az átlátszóságot bőven a 70% átlátszóság alá rontja, mivel a gépjármű nem sötétített ablakai is alig haladják meg a 70%-os átlátszóságot. Így a rendelet szerinti 70 %-os átlátszóságot biztosítása betarthatatlan. Ezt természetesen a jogalkotó is vélhetően tudta, így abban a biztos tudatban alkotta meg ezt az „értelmetlen” szabályozást, hogy ebbe a szabálysértésbe minden egyes gépjármű tulajdonos, akinek fólia van a gépjárműve első ablakán érintett lesz.

Az intézkedés során a rendőr (D. r. őrmester) a forgalmi engedély bevonását azzal is indokolta „dilettáns és hozzá nem értő módon”, hogy a fólia veszélyes a közúti forgalomban az átláthatóság nem tökéletes biztosítása miatt, mivel ez balesetveszélyes, és történt már ilyen miatt baleset is. A panaszos megítélése szerint „az, hogy a rendőrök ilyen mondvacsínált és értelmetlen, dilettáns okokra hivatkozva próbálják saját eljárásukat indokolni, és ezzel félelmet és bűntudatot kelteni az emberekben, már a társadalomra veszélyes fokozatot is eléri a hatalmukkal való visszaélésben. Az, hogy a rendőrség emiatt ilyen súlyos szankciót alkalmaz, az visszaélés a jog és a törvény által biztosított lehetőségeikkel. Ezzel az eljárással csak tovább mélyítik az emberekben és a társadalomban a bizalmatlanságot a rendőrségi eljárással szemben, a rendőröket, így csak, mint olyan hatóságot tarthatjuk számon, akik a tisztességes eljárást, nem hogy nem ismerik, hanem a hatalmukkal visszaélve azt tisztességtelenül használva csak visszaélni tudnak azzal. Emellett a közelmúlt közlekedésrendészeti eljárásainak ordító hibái is csak ezt támasztják alá (Rezesova ügy).”

A panaszos elmondása szerint ebben az évben már kétszer intézkedtek a gépjárművel közlekedő feleségével szemben. Az első alkalommal a Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőr 2013. február 26-án 18 óra 40 perckor helyszíni bírságot szabott ki, a második alkalommal 2013. szeptember 5-án a Rendőrkapitányság rendőre figyelmeztetéssel elengedte. A panaszos álláspontja szerint ebből is az szűrhető le, hogy a rendőrség állományának berkein belül is sok rendőr igazságtalannak és értelmetlennek tartja ezt a szabályozást, és saját hatáskörükben vagy egy figyelmeztetéssel, vagy egy kisebb mértékű helyszíni bírsággal elintéztnek tekintik a szabálysértést, és nem alkalmaznak ekkora mértékű indokolhatatlan büntetést, mint a gépjármű forgalmi engedélyének bevonása.

Az panaszolt intézkedés során a rendőr nem kérte el a fólia minősítő papírjait sem, azt meg sem tekintette. Nem mutatta meg az opacitásmérő hitelesítési papírjait, valamint az engedélyeket annak használhatóságáról. Az intézkedése alatt végig érezte a társával együtt, hogy tudja, hogy ez jogtalan eljárás, de ő akkor is korrektül, parancsot teljesítve jár el. Ezt az értelmetlen átláthatósági indokolásával messzemenően bizonyította. Miután a panaszos tájékoztatta őket, hogy az intézkedéssel szemben panaszt fog tenni, 15 percig indokolatlanul várakoztatták, mielőtt megkapta a papírt a bevonásról. A panaszos az intézkedő rendőrök felettesének is elmondta az észrevételeit, melyeket ő természetesen figyelmen kívül hagyott. A panaszos megadta a három rendőr nevét (D. r. őrmester mellett K. r. főhadnagy és F. r.) és azonosító számát, akik ellen panaszt tesz.

A panaszos megtudta, hogy eleve érvénytelen elismervényeket adnak ki a gépjárművek vezetőinek arról, hogy a forgalmi engedélyt a helyszínen bevonták. Az elismervényen az szerepel, hogy 3 munkanapon belül megküldik az üzembentartó lakhelye szerinti illetékes önkormányzati közlekedési hatóságnak, ami határozatot hoz, és ez alapján lehet

újravizsgáztatni a gépjárművet. De ez nem igaz, már csak 5 munkanap a megküldési határidő, de ezt sem tartja be a rendőrség, így indokolatlanul több napig kell nélkülöznie a járművet. Mindez ésszerűtlen és indokolatlan károkat okoz a panaszos vállalkozásainak és családjának. A panaszos véleménye szerint, akiket hasonlóan megfosztanak a járművük használatától, azoknak sérül a szabad mozgásukhoz való jog, ami alkotmányellenes. A panaszos aránytalanul tartja a vele szemben alkalmazott szankciót, mivel sokan lehetnek az utakon, akiknek nincs kötelező biztosítása, műszaki engedélye és mégis közlekedhetnek. A panaszos álláspontja szerint a rendőrök eljárása nem csak hatalommal való visszaélésnek minősül, és teljesen indokolatlan, hanem alkotmányellenes is.

2) A panaszos 2014. március 4-ei panasz kiegészítésében csatolt két dokumentumot a rendőrkapitányságtól. Az egyikben értesítették a panaszost a V-i Rendőrkapitányságon indított panasz eljárás megindításáról, a másik határozatban felfüggesztették a rendőri intézkedéssel szembeni panasz eljárást, amit a Testület folytat le ezt követően.

A panaszos ezen kívül csatolta az ellene indított szabálysértési ügyben tett kifogását és kérelmét. A panaszos csatolt továbbá három hangfelvételt, melyek közül az első kettő az intézkedésről magáról, a harmadik pedig a szabálysértési eljárás vonatkozásában tett panasz eljárásban folytatott tanúkihallgatást rögzítette, amelyen a panaszos és az intézkedő rendőrök voltak jelen.

a) A panaszos az ellene indított szabálysértési ügyben tett kifogásában és kérelmében kifejtette, hogy szilárd meggyőződése, hogy a törvény értelmezése szerint a rendőrség több hibát, és törvénytelen ségét is elkövetett a határozat(ok) meghozatalakor. Indoklasként, tényállasként előadta, hogy álláspontja szerint a rendőrség pénzbehajtást hajtott végre 2013. október 11-én. Ezt alátámasztja az, hogy aznap több tíz, de akár száznál is több autós forgalmi engedélyt vonták be indokolatlanul és törvénytelenül illetve ezen kívül bírságot is meg minimálisan 25 ezer forintra. Az újravizsgáztatás gépjárművenként újabb 30-40 ezer forintos extra bevételt jelentett a Nemzeti Közlekedési Hatóságnak. Ez 8-10 millió forintos bevételt jelentett arra a napra. A rendőrség arra hivatkozik, hogy a főliázás ténye a forgalmi engedélyben nem volt bejegyezve. Semmilyen törvény, vagy egyéb jogszabály nem írja elő ennek a ténynek a bejegyzését, így álláspontja szerint nem követte el a szabálysértést, azt nem ismeri el. Álláspontja szerint, az, hogy nem kérte a mérőkészülék hitelesítési papírjait az intézkedés folyamán, nem menti fel a rendőrséget azok utólagos bemutatása alól.

A panaszos az ezt követő bekezdésekben a vonatkozó leglényegesebb jogszabályt, a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet vonatkozó szakaszait ismerteti, értelmezi. Ennek ismertetésétől a Testület eltekint, mivel a szabálysértés megítélése, eldöntése nem tartozik hatáskörébe, valamint a Testület a szabálysértés gyanújának fennállásának vizsgálatából kifolyólag jelen állásfoglalás III. 2. pontjában szintén ismerteti az ügy szempontjából lényeges jogszabályokat.

A panaszos kérte az intézkedő rendőrök meghallgatását. Álláspontja szerint a rendőrség visszaél hatalmával, 10 évvel az esetet megelőzően is szerinte hamis vádas feljelentéssel éltek a rendőrök.

b) A panaszos a Testület részére eljuttatott három hangfelvételt, amiből az első kettő magát a sérelmezett intézkedés egy részét, a harmadik pedig a szabálysértési eljárásban tett panasz folytán tartott meghallgatás hanganyagát tartalmazza. A hangfelvételek hosszúságából

kifolyólag a Testület összefoglalóan ismerteti a hangfelvételek tartalmát, valamint az azokban tapasztaltakat.

Az első, 9:06 perc hosszúságú hangfelvételen maga a sérelmezett intézkedés hallható. A felvétel elején a panaszos kissé felindultan, méltatlankodva az autók fóliázásával kapcsolatos jogszabályok értelmét kérdőjelezte meg. A panaszos ezt követően kérte az intézkedő rendőrök nevét, azonosító számukat. A rendőr közölte, hogy megírja a papírokat és ezt követően mindenről tájékoztatást fog kapni. A panaszos ezt elfogadta, majd a panaszost vélhetően felesége hívta fel, akivel közölte, hogy épp intézkedés alatt áll. Ezt követően a beszélgetés hallatszik a hangfelvételen, valamint, az hogy a panaszos várja a papírokat kitöltő rendőröket. A várakozás a felvételen 3:00-tól a felvétel végéig, 9:06 percig tartott.

A második, 5:50 perc hosszúságú felvétel első 1:08 percében ugyancsak várakozik a panaszos. Ezt követően ért vissza, a kitöltött iratokkal az intézkedő rendőr. Az eljáró rendőr megkérdezte, hogy a panaszos elismeri-e a szabálysértés tényállását, amire a panaszos azt felelte, hogy nem ismeri azt el. A panaszos megtagadta az egyik irat aláírását. Ezt követően a rendőrök tájékoztatták a panaszost, arról, hogy a rendőri intézkedés ellen panaszt tehet. A panaszos ezt követően maga jelentette, ki, hogy panaszt is fog tenni a Testületnél. A rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy a gépjárműve fóliázása jogszerűtlen átalakításnak minősül. A panaszos eközben megemlítette, hogy látott egy másik fóliázott gépjárművet, amit bizonyára nem büntettek meg, erre az intézkedő rendőr azt a választ adta, hogy az a gépjármű is meg lett büntetve, elvett forgalmi engedéllyel haza közlekedhet a panaszos is. A panaszos ezt követően kérdőre vonta a rendőrt, hogy szerinte korrekt eljárás az, hogy egy héttel megelőzően figyelmeztetik, aztán most pedig elveszik a forgalmi engedélyét. Az intézkedő rendőrök ezután megadták nevüket, azonosító számukat a panaszosnak, aki ezeket felírta. Az intézkedő rendőr ezt követően tájékoztatta a panaszost az eljárás várható további menetéről, majd a panaszos közölte a rendőrrel, hogy az intézkedésről hangfelvételt készített, amit a rendőr tudomásul vett, majd elkészönt a panaszostól.

A harmadik, 1:54:26 óra hosszúságú hangfelvételt a panaszos a szabálysértési eljárásban tett panasz folytán tartott meghallgatásról vette fel. A hangfelvétel hosszúságából kifolyólag, illetve azon oknál fogva, hogy a szabálysértési eljárással kapcsolatos panasz, az ennek megállapításához lényeges tényezők nem tartoznak a Testület hatáskörébe, továbbá a szabálysértés minősítése, elbírálásával kapcsolatos tényezők irrelevánsak a Testület által vizsgált panasz szempontjából, a Testület röviden, átfogóan, a szükséges mértékig ismerteti ezt a hangfelvételt.

D. D. r. őrmester, az intézkedő rendőr előadta, hogy az intézkedést, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (a továbbiakban Rtv.) előírtaknak megfelelően a napszaknak megfelelő köszönéssel, bemutatkozással és egyéb alakísági feltételeknek megfelelően kezdte meg. A panaszostól elkérték saját, illetve a gépjármű igazoló okmányait. Ezután közölte a panaszossal, hogy milyen jogszabályi előírásokat sértett meg. Elmondása szerint azért is került sor a forgalmi engedély bevonására, mert a panaszos már az intézkedéskor előadta, hogy egy héttel az intézkedést megelőzően feleségét figyelmeztették a rendőrök az engedély nélküli átalakításra. Kollégája F. M. r. őrmester helyszíni biztosítási feladatokat látott el, valamint segédkezett a szükséges iratok kitöltésében, a helyszíni parancsnok K. Gy. r. főhadnagy volt.. A panaszos az igazoltató lapot nem írta alá, a szabálysértést nem ismerte el. A panaszos elkérte az intézkedő rendőrök nevét és jelvéyszámát, majd közölte, hogy

hangfelvételt készített. Az intézkedő rendőr véleménye szerint a panaszos arrogánsan viselkedett.

A panaszos ezt követően előadta, hogy véleménye szerint, az intézkedés során nem jól alkalmazták a vonatkozó jogszabályokat a szabálysértést illetően. A panaszos szerint a rendőrök nem tudták a vonatkozó KÖHÉM rendeletet.

F. M. r. őrmester, aki szintén részt vett az intézkedésben, biztosította azt, illetve segédkezett az iratok kiállításában előadta, hogy fokozott ellenőrzés volt érvényben, ennek keretében állították meg a panaszos gépjárművét. Az intézkedés során megállapították, hogy az első oldalsó ablaküvegek és a szélvédő sötétített fóliával van bevonva. Egy eszközzel megmérték a fólia fényáteresztő képességét, ami 17%-os volt az eszköz mérése szerint. A panaszos közölte, hogy feleségét egy héttel azelőtt állították meg ugyanezen gépjármű vezetése közben és figyelmeztették őt az akkor intézkedő rendőrök. Azért éltek a szabálysértési feljelentéssel, mert a panaszos nem ismerte el a szabálysértést. F. M. r. őrmester az intézkedés során történt eseményekről D. D. r. őrmester előadásának megfelelően nyilatkozott.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A 2013. október 11-én kelt szabálysértési feljelentés szerint D. D. r. őrmester és F. M. r. őrmester gépjármű ellenőrzés miatt állította meg a panaszos gépjárművét. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a gépkocsi első ablaküvegei sötétítő fóliával vannak ellátva. A szabálysértés a 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 78. §-ának (1) bekezdése, valamint a 97. § (2) és (5) bekezdései alapján engedély nélküli átalakításnak minősül. A gépkocsi oldalüvegén Tint Meter Inspector fóliamérő készüléket alkalmaztak, ami 17%-os fényáteresztést mutatott. A panaszossal közölték a szabálysértés tényét, amit ő nem ismert el, nyilatkozatot nem írt alá. A gépjármű forgalmi engedélyét átvételi elismervény ellenében a helyszínen elvették és közölték, hogy a panaszos ellen szabálysértési feljelentést tesznek. A panaszos vezetéstől eltiltás hatálya alatt nem állt, sem a panaszos, sem az általa vezetett gépjármű a körözési információs rendszerben nem szerepelt.

2) A panaszossal szembeni intézkedésről 2013. november 8-án készített jelentés szerint az intézkedés oka általános közlekedési ellenőrzés, a G-i Autópálya Alosztály illetékességi területén tartott akció keretében.

Az intézkedés jogalapja az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján, közlekedésrendészeti intézkedésként lett foganatosítva. Az intézkedést D. D. r. őrmester és F. M. r. őrmesterek foganatosították, a helyszíni parancsnok K. Gy. r. főhadnagy volt.

A gépjármű első két oldalsó ablaka szemmel láthatóan sötétítő fóliával volt ellátva, valamint az NKH által alkalmazott, rendszeresített Tint Meter Inspector fóliamérő készülék azt mutatta, hogy 17%-os fényáteresztő képességgel rendelkeznek a két első oldalsó ablaküvegek.

A 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 84. §-ának (2) bekezdése, valamint a 97. § (2) és (5) bekezdései alapján engedély nélküli átalakításnak minősül, ha a jármű első oldalsó ablaküvegei sötétítő fóliával vannak ellátva. Ez alapján jogosult a rendőr szabálysértési feljelentést megtenni.

A panaszos által vezetett gépjármű forgalmi engedélyének azonnali elvételét a 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 96. § (1) bekezdésének a) pontja indokolta, mivel az első oldalsó ablaküvegek sötétítő fóliával való ellátása engedély nélküli átalakításnak minősül.

A panaszosnak a kellő felvilágosítást megadták, tájékoztatták a törvényi hivatkozásokról, valamint azok tartalmáról.

A panaszos állítása, miszerint 15 percig várakoztatták nem helytálló. A várakozás oka az lehetett, hogy a lekérdező priorálta a panaszost, illetve az általa vezetett gépjárművet a körözési rendszerben. Ellenőrizték, hogy a panaszos nem áll-e vezetéstől eltiltás hatálya alatt, illetve azt, hogy a jármű a forgalomból nincs-e kivonva. Ezzel egy időben rögzítették a panaszos személyi adatait, valamint a forgalmi engedély elvételéről szóló szelvényt töltötték ki. Mindez a rendőrség álláspontja szerint nem vett igénybe 15 percet.

A bevonó szelvényen szereplő leírás szerint a hatóság három munkanapon belül megküldi az üzembentartó lakóhelye, székhelye – magyarországi lakcímmel nem rendelkező esetében az elkövetés helye – szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak.

3) A Testület megkeresésére a V-i Rendőrkapitányság vezetője által 2013. november 12-én adott válaszában megismételte a panaszossal szembeni intézkedésről 2013. november 8-án készített jelentésben foglaltakat.

4) A rendőrségi iratsomagban mellékeltek a postakönyvet, ami szerint 2013. október 15-én küldte meg a rendőrség a bevonó szelvényt az illetékes közlekedési igazgatási szervnek.

III.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

a) A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomag-jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.)

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, hogy a Testület csak azon rendőri magatartások felülvizsgálatát végezheti el, amelyeket az Rtv. a IV.–VI. fejezeteiben szabályoz, nem veheti át azonban a szabálysértési hatóság szerepét, így nem rendelkezik felhatalmazással annak megállapítására, hogy a panaszos a rendőri intézkedést megelőzően követett-e el szabálysértést. Mindebből kifolyólag a fenti hatásköri rendelkezés alapján a Testület a rendőrség szabálysértési hatóságként történő fellépését nem minősítheti, afölött semmiféle kontrollt, felügyeletet nem gyakorol. Nem vizsgálhatja, hogy a panaszos követett-e el szabálysértést, indokolt volt-e vele szemben a szabálysértési eljárás megindítása, valamint bírság kiszabása. Az ilyen jellegű panaszokra a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény vonatkozó rendelkezései az irányadók. A Testület a hatásköri szabályok értelmében a szabálysértési eljárást megelőző közlekedésrendészeti intézkedést és az ennek során tanúsított rendőri magatartást vizsgálhatja.

A Testület a szabálysértési eljárással kapcsolatos panaszelemek tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

b) A panaszos az általa mellékelt hangfelvételek tanúsága szerint az intézkedés folyamán sérelmezte, hogy egy másik ugyanúgy fóliázott gépjárművet szerinte nem büntettek meg, őt viszont igen, továbbá a szabálysértési eljárással szembeni panaszügyben tartott meghallgatáson, kifogásolta, hogy a rendőrök pontosan nem ismertették részére a 6/1990 (IV. 12.) KÖHÉM rendelet vonatkozó rendelkezéseit valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) azon tényállását, amely miatt bevonták gépjárműve forgalmi engedélyét.

A Testület eljárása, a már idézett Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a panaszos egyoldalú akaratnyilatkozatán – kérelmén – alapul, amely az eljárás során szabadon módosítható.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a panaszos – mint az ügy ura – sem a Testület eljárását megindító nyilatkozatban, panaszbeadványában, sem később panasz kiegészítésében a fentieket nem sérelmezte, ezekkel szemben a Testület felé panasszal nem élt.

A Testület megjegyzi ugyanakkor, hogy az intézkedésről való tájékoztatás követelményét szabályozó Rtv. 20.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.” Mindezek alapján a tájékoztatás tartalmával kapcsolatosan az Rtv. nem követeli meg a vonatkozó jogszabályok szövegének szó szerinti ismertetését, csupán az intézkedés tényét, célját kell szóban közölni, ami a Testület álláspontja szerint egy átfogó, összegző, általános ismertetést jelent az állampolgárra vonatkozó jogszabályokról. A hangfelvételek tanúsága szerint az intézkedő rendőr ennek a követelménynek eleget tett, tudatta a panaszossal, hogy a gépjárműve fóliázása jogellenes átalakításnak minősül, ami miatt szabálysértési eljárást kénytelen kezdeményezni.

Mindezek alapján a Testület a részrehajlásmentes ügyintézés követelményének, illetve az intézkedésről való tájékoztatás elmaradásának tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vontat-e intézkedés alá.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § -a tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése kimondja továbbá, hogy a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A közlekedésrendészeti intézkedés vonatkozásában a Testület utal arra, hogy az Rtv. 44. §-a szabályozza azt, amelynek (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti. Ugyanezen bekezdés d) pontja szerint a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a

rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti.

A Testület megítélése szerint az Rtv. 44. §-a egyfajta általános felhatalmazást nyújt a rendőr számára ahhoz, hogy a közlekedés szabályok megtartását ellenőrizze. Ennek keretében a rendőr ellenőrizheti a gépjármű okmányaira vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait. Megjegyzendő, hogy ez az intézkedési jog akkor is megilleti a rendőrt, amikor egyébként jogsértésre utaló körülményt nem észlel.

Az intézkedő rendőr a szabálysértési feljelentésben leírta, hogy azt észlelte, hogy a panaszos gépkocsijára ablaksötétítő fóliát ragasztottak, ami miatt ellenőrzés alá vonta a gépjárművet. Mindezek alapján a Testület vizsgálta, hogy fennállt-e a szabálysértés gyanúja.

Az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 3. §-ának (1) bekezdés c) pontja értelmében az, aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon. Az 5. §-ának (1) bekezdés c) pontja szerint továbbá a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amely a jogszabályban meghatározott műszaki és környezetvédelmi feltételeknek megfelel.

A közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 2. §-ának (2) bekezdése szerint: „A rendelet alkalmazásában jármű átalakítása a már forgalomba helyezett jármű olyan megváltoztatása, amely (...) közlekedésbiztonsági vagy környezetvédelmi jellemző módosulását eredményezi (...)”. E rendelet 2. §-a (3) bekezdésének a) pontja szerint nem minősül átalakításnak: „olyan tartozéknak a járműre történő felszerelése, amelynek felszerelését a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló rendelet előírja vagy megengedi”. Míg h) pontja szerint: „a jármű olyan módon vagy mértékben történő megváltoztatása, amelyre a közlekedési hatóság alkalmazási engedélyt ad, illetőleg amelyet engedély nélkül megvalósíthatónak minősít.”

Mindebből az következik, hogy az ilyen jellegű átalakítás – a rendelet értelmében – akkor tekinthető elfogadhatónak, ha azt a 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet előírja vagy megengedi, illetőleg arra a közlekedési hatóság alkalmazási engedélyt ad.

A 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 78. §-ának (1) bekezdése szerint: „A gépjármű, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű vezetőterének olyannak kell lennie, hogy a vezető részére minden vezetési művelet esetében biztosítsa az előre és oldalra való kilátást, továbbá visszapillantó tükrökkel a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást”.

A 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 84. § (2) bekezdése szerint: „A járműveken csak olyan szélvédő és vezetőtéri ablak lehet, amely átlátszó és torzítás mentes.”

A 6/1990. (IV.12.) KÖHÉM rendelet 97. §-ának (5) bekezdése szerint a személygépkocsi ablakain – kivéve a lakófelépítmény ablakait – menet közben nem szabad függőnyt, vagy olyan más megoldást (fólia, üvegre felhordott fényelnyelő vagy fényvisszaverő réteg stb.) alkalmazni, amely a személygépkocsi ablakain a kilátást, illetőleg az átlátást megakadályozza. A (6) bekezdés pedig a következőket rögzíti: „Az (5) bekezdésben meghatározott

követelmény nem vonatkozik a gépkocsi szélvédőjének és ablakainak fényáteresztő képességét csökkentő olyan eszközre, amely alkalmazására a közlekedési hatóság az ER. 2. § (3) bekezdés *h*) pontja alapján, az ENSZ-EGB 43. számú előírás 21. számú mellékletében meghatározott, a biztonsági üvegezés járműbe szerelésére vonatkozó műszaki követelmények figyelembevételével engedélyt adott.”

Látható tehát, hogy a szabályozás – ebben a műszaki módosításban (azaz a gépjármű üvegére fólia szerelése) – visszakanyarodott az eredeti rendelkezéshez, ami a közlekedési hatóság illetékes szervének az engedélyéhez köti az ilyen eszköz alkalmazását és felszerelését. A szabályozás tehát a közlekedési hatóság engedélyéhez köti az ilyen műszaki módosítást, azaz a fólia alkalmazását és felszerelését.

A Szabs. tv. 178. pont alatt rendelkezik a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértéséről.

224. § (1) Aki KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

(2) A KRESZ 40–41. §-ának, valamint más megállási, várakozási vagy táblával jelzett behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése esetén a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

A Testület a szabálysértés elkövetésének gyanújával összefüggő jogszabályok valamint a szabálysértési törvény vonatkozó tényállásának ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor annak jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik a rendőrség –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e, és fenti jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy ez a gyanú fennállt.

A Testület megítélése szerint egy szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében foganatosított igazoltatást megalapozza, ezért a panaszos igazoltatásához a Rtv. 29. § (1) bekezdés megfelelő jogalapot biztosított, továbbá az Rtv. 44. § alapján közlekedésrendészeti intézkedés esetén az intézkedési jog akkor is megilleti a rendőrt, amikor egyébként jogsértésre utaló körülményt nem észlel. Mindezek alapján megállapítható, hogy ebben a tekintetben nem érte alapjogsérelem a panaszost.

A Testület – a hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a megismert körülmények alapján – arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) A panaszos panaszbeadványában úgy fogalmazott, hogy a rendőrök „mondvacsinált és értelmetlen, dilettáns okokra hivatkozva próbálják saját eljárásukat indokolni, és ezzel félelmet és büntudatot kelteni az emberekben, már a társadalomra veszélyes fokozatot is elérik a hatalmukkal való visszaélésben”. A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök

indokolatlanul várakoztatták 15 percet. Ebből kifolyólag a Testület vizsgálta az intézkedő rendőrök magatartását, és az intézkedés időtartamának hosszát, annak indokoltságát.

a) A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A rendelkezésre álló iratok, valamint a panaszos által mellékelte hangfelvételekből egyértelműen megállapítható volt, hogy a rendőrök magatartása megfelelt a fenti követelményeknek. Higgadtan, kulturált hangnemben jártak el a panaszossal szemben, aki ugyanakkor a Testület álláspontja szerint kissé felindultan, méltatlankodva viselkedett a rendőrökkel a hangfelvétel alapján.

b) A panaszos panaszbeadványában úgy fogalmazott, hogy 15 percig indokolatlanul várakoztatták, mielőtt megkapta a papírt a bevonásról. Ennek kapcsán a Testület vizsgálta az intézkedés időtartamának hosszát, annak indokoltságát.

A rendőrség álláspontja szerint a panaszos állítása, miszerint 15 percig várakoztatták nem helytálló. A várakozás oka az lehetett, hogy a lekérdező priorálta a panaszost, illetve az általa vezetett gépjárművet a körözési rendszerben. Ellenőrizték, hogy a panaszos nem áll-e vezetéstől eltiltás hatálya alatt, illetve azt, hogy a jármű a forgalomból nincs-e kivonva. Ezzel egy időben rögzítették a panaszos személyi adatait, valamint a forgalmi engedély elvételéről

szóló szelvényt töltötték ki. Mindez a rendőrség álláspontja szerint nem vett igénybe 15 percet.

A panaszos által a Testület részére eljuttatott, az intézkedésről készült két hangfelvétel alapján ez a várakozás az első hangfelvételen 3:00-tól 9:06-ig (a végéig) illetve a második hangfelvétel kezdetétől 1:08-ig tartott. Azt a Testület nem tudta megállapítani, hogy az első hangfelvétel befejezése és a második hangfelvétel elindítása között mennyi idő telhetett el, azonban az megállapítható, hogy a két hangfelvételen mindössze 7:14 percet várakozott a panaszos. A Testület a várakozás valószínű időtartamát ezek alapján lényegesen kevesebbre becsüli, mint 15 perc.

Mindezek alapján a Testület elfogadja a rendőrség álláspontját abban a tekintetben, hogy az az időtartam, amíg a panaszosnak várakoznia kellett nem volt indokolatlanul hosszú, nem érte el a 15 percet, továbbá a szükséges lekérdezések és iratok kitöltése folytán szükséges volt az az időtartam, amit a panaszosnak várakozással kellett eltöltenie a gépjárművében ülve.

A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga, illetve tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés folyamán.

4) A panaszos sérelmezte, hogy álláspontja szerint „érvénytelen elismervényeket adnak ki a gépjárművek vezetőinek arról, hogy a forgalmi engedélyt a helyszínen bevonták. Az elismervényen az szerepel, hogy 3 munkanapon belül megküldik az üzembentartó lakhelye szerinti illetékes önkormányzati közlekedési hatóságnak, ami határozatot hoz, és ez alapján lehet újvizsgáztatni a gépjárművet. De ez nem igaz, már csak 5 munkanap a megküldési határidő, de ezt sem tartja be a rendőrség, így indokolatlanul több napig kell nélkülöznie a járművet.” Mindez ésszerűtlen és indokolatlan károkat okoz a panaszos vállalkozásainak és családjának.

A rendőrség csatolta a postakönyve azon részét, amelyben a kérdéses megküldés szerepel 2013. október 15-ei dátummal.

A sérelmezett intézkedés 2013. október 11-én történt, amely pénteki napra esett. A három munkanapos határidő utolsó napja, ezáltal 2013. október 16-ra, szerdára esett. Mindezek alapján megállapítható, hogy a rendőrség az elismervényben szereplő 3 munkanapos határidő lejártát megelőzően, határidőben kézbesítette a bevonásról szóló dokumentumot az illetékes közlekedési igazgatási szerv felé.

A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés folyamán.

5) A panaszos sérelmezte, hogy álláspontja szerint aránytalan volt az eljáró rendőrök részéről gépjárműve forgalmi engedélyének helyszíni bevonása.

Az Rtv. 15. §-a értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A Testület arányosság vizsgálata kapcsán megállapította, hogy a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 96. § (1) bekezdésének a) pontja a forgalmi engedély elvételét kötelező jelleggel szabályozza, a rendőr számára mérlegelési lehetőséget nem biztosít („A rendőr a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a helyszínen elveszi, ha... járművet a külön jogszabályban meghatározott engedély nélkül átalakították”). Erre tekintettel a Testület állásfoglalása szerint a kérdéses intézkedés nem minősülhet aránytalannak.

A Testület megjegyzi továbbá, hogy a panaszos által elismerten a sérelmezett intézkedést megelőzően a rendőrök figyelmeztették feleségét a gépjárművön használt fóliázás jogellenességére, így a panaszos a sérelmezett intézkedéskor is ennek tudatában vett részt a közúti forgalomban a gépjárművel. Mindezek alapján a Testület azt is megállapítja, hogy a rendőrség, mivel első ízben figyelmeztetést alkalmazott, és nem indított szabálysértési eljárást az ügyben, teljes mértékben arányosan járt el e tekintetben.

A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés folyamán.

IV.

A Testület a szabálysértési eljárással kapcsolatos panaszelemek, a részlehlajlás mentes ügyintézés, valamint a rendőri intézkedésről történő tájékoztatás követelményeinek tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani. A Testület arra a megállapításra jutott, anélkül, hogy a szabálysértési ügyben állást foglalna, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A panaszos emberi méltóságához való joga, illetve tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés folyamán a rendőrök magatartásából és az intézkedés időtartamából kifolyólag. A forgalmi engedély bevonásáról szóló dokumentum megküldése határidőben történt az illetékes közlekedési igazgatási szerv felé, ezért ez nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A Testület úgy foglalt állást, hogy az alkalmazott jogkövetkezmény nem volt aránytalan, a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés folyamán.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2014. december 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET